

УДК 374.36.091.12

ТЕТЯНА ПАВЛИШ, кандидат педагогічних наук,
викладач Криворізького коледжу економіки та
управління ДВНЗ "Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана"

СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ КОЛЕДЖІВ З РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ

TATYANA PAVLYSH, Candidate of pedagogical sciences Teacher
of the Kryvy Rih College of Economics and Management of the
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

STATE OF THE ORGANIZATION OF SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL WORK OF COLLEGES FOR THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL MOBILITY OF TEACHERS

У статті проаналізовано стан науково-методичної роботи з розвитку професійної мобільності викладачів коледжів; розкрито зміст науково-методичної роботи; зазначено умови розвитку професійної мобільності викладачів.

Ключові слова: професійна мобільність викладача коледжу, методична робота, науково-методична робота, розвиток професійної мобільності викладачів коледжу.

Summary. The article analyzes the state of scientific and methodological work on the development of professional mobility of college teachers, reveals the content of scientific and methodological work in the college, specifies the conditions for the development of professional mobility of college teachers.

Key words: professional mobility of a college teacher, methodical work, scientific and methodical work, development of professional mobility of college teachers.

Мета: проаналізувати стан організації науково-методичної роботи, спрямованої на розвиток професійної мобільності викладачів коледжу.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Реформаційні процеси в суспільстві обумовлюють потребу модернізації, орієнтованої на іннова-

ційний розвиток професійної освіти.

Сучасний світ швидко змінюється. Лідерські позиції сьогодні належать тим людям, організаціям і країнам, які володіють найсучаснішою інформацією, уміють її отримувати й ефективно використовувати. Новий час визначає нові цілі. Досягнення відповідності результатів освіти потребам усіх цільових груп, на які працює освітня галузь, визначає якість освіти загалом [6, с. 5].

Сучасне інформаційне суспільство ставить перед педагогом певні вимоги, яким необхідно відповідати для забезпечення ефективної життєдіяльності та задоволення своїх професійних потреб. До таких належать, насамперед, підвищення рівня освіченості та компетентності у своїй і суміжних галузях діяльності; підвищення професійної креативності та мобільності, здатність приймати оптимальні рішення і постійно оновлювати фахові компетентності як у колі своїх наукових інтересів, так і в інших сферах професійної діяльності [11, с. 184–185].

Це об'єктивно вимагає нових підходів до організації підготовки викладачів з високим рівнем професіоналізму та творчої активності в педагогічній діяльності. Тому визначальними в характеристиці сучасного викладача коледжу є мотивація до безперервної освіти і постійного професійного вдосконалення; здатність самостійно й ефективно виконувати варіативні професійні завдання будь-якої складності та оперативно приймати ситуативно виправдані педагогічні

рішення; адаптація до мінливих умов освітнього середовища закладу, що вимагає високої мобільності. Професійна мобільність викладача коледжу розглядається як запорука стабільності соціальної і професійної позиції, джерело забезпечення конкурентоздатності фахівця на сучасному ринку освітніх послуг.

Аналіз досліджень і публікацій. Різні аспекти досліджуваної проблеми відображені у працях вітчизняних і зарубіжних учених. Так, питання модернізації освіти та поліпшення якості підготовки фахівців висвітлені в роботах С. Батишева, Н. Бідюк, А. Білясвої, С. Гончаренка, Р. Гуревича, О. Діденка, Г. Дутки, І. Зязюна, Г. Красильникової, В. Кременя, Н. Ничкало, О. Новікова, В. Третяка та інших. Формування професійної мобільності майбутніх фахівців у професійно-технічних і вищих навчальних закладах освіти приділяли увагу О. Акулова, Л. Воронівська, І. Герасимова, Л. Горюнова, С. Даньшева, О. Дементьєва, В. Дюніна, Є. Іванченко, С. Савицький, Л. Сушенцева, Д. Череднік, І. Хом'юк та інші. Важливе значення для нашого дослідження мають праці вчених, у яких обґрунтовано проблеми формування і розвитку професійної мобільності, зокрема, майбутніх педагогів (С. Желтова, Б. Ігошев, О. Нікітіна, Р. Пріма), викладачів вищих навчальних закладів (В. Гринько, І. Хорев), педагога системи додаткової освіти (Л. Амірова), соціальних педагогів (О. Безпалько), викладачів коледжу (С. Морозова) тощо. Водночас пробле-

ма розвитку професійної мобільності викладачів інформатики в системі науково-методичної роботи коледжів досі не стала предметом спеціального дослідження науковців.

Виклад основного матеріалу дослідження. Методична робота в коледжі є однією з важливих складових освітньої діяльності.

У науково-методичній літературі зустрічаються різні дефініції поняття "методична робота", які пояснюють, що це: "відносно цілісна, відкрита динамічна система, функціонування якої спрямоване на підвищення педагогічної майстерності викладачів, майстрів виробничого навчання і вдосконалення їх уміння узагальнювати досвід, методи і прийоми доцільної організації навчально-виробничого процесу, розвитку їх ініціативності, що дає їм змогу успішно розв'язувати завдання підготовки професійно мобільних кваліфікованих робітників, конкурентоспроможних на ринку праці" [9, с. 327]; сукупність цілеспрямованих на поглиблення фахової компетентності викладача елементів (знання, уміння, навички, досвід, способи діяльності і комунікації), що забезпечує його професійну самореалізацію, оптимізацію навчально-виховного процесу, поліпшення якості предметного навчання та викладання відповідно до сучасного рівня розвитку освіти, науки і техніки [4, с. 34]; один із обов'язків викладача технічної та професійної освіти, спрямований на розробку й удосконалення методики викладання спеціальної дисципліни [5] тощо.

Методична робота виступає комплексом методичних заходів, що організовуються в коледжі з метою вдосконалення педагогічної майстерності викладачів, поліпшення методик викладання навчальних дисциплін, підвищення якості освітнього процесу, розробки й упровадження інноваційних методів і засобів навчання, що ґрунтуються на досягненнях науки, передового педагогічного досвіду і спрямовані на розвиток професійної мобільності викладача.

Зміст методичної роботи, на думку В. Дородних [5], обов'язково має передбачати: вивчення викладачами основних державних нормативних документів про освіту; знання актуальних проблем фундаментальних і психолого-педагогічних наук; запровадження інноваційних технологій навчання і передового педагогічного досвіду; участь у науково-дослід-

ницькій роботі, науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах професійної майстерності та інших. Оскільки частина коледжів стали структурними підрозділами ЗВО, то у змісті їхньої методичної роботи з'явився науковий напрям і почала функціонувати система науково-методичної роботи. Однак, як відзначає Т. Федірчик, "науково-методична робота у вищих навчальних закладах має несистемний характер; здійснюється без урахування реального рівня професійного розвитку викладачів; не зорієнтована на потреби та інтереси конкретних викладачів; планується керівниками структурних підрозділів і досить часто є формальною" [12, с. 108].

Аналіз науково-педагогічної літератури вказує на відсутність усталеного й однозначного трактування поняття "науково-методична робота в коледжі". Узагальнивши різні підходи до його тлумачення, ми дійшли висновку, що науково-методична робота в коледжі – це комплекс методичних заходів, які забезпечують безперервний розвиток творчої особистості викладача і формування колективу педагогів-дослідників, здатних опанувати нові освітні технології та впроваджувати їх у професійну діяльність.

Для вивчення стану організації науково-методичної роботи з розвитку професійної мобільності викладачів у коледжах ми скористалися розміщеною на сайтах навчальних закладів систематизованою нижче інформацією.

У коледжі Сумського національного аграрного університету функціонує науково-методична служба, головною метою якої є підвищення рівня професійно-педагогічної компетентності кожного педагога, розвиток його творчої особистості та індивідуальності, підвищення інноваційного потенціалу педагогічного колективу й навчального закладу загалом [7]. До структури науково-методичної служби входять: педагогічна і методична ради, методичний кабінет, циклові комісії та методичне об'єднання кураторів академічних груп.

У закладі склалася дієва система навчально-методичної роботи. Її індивідуальними організаційними формами передбачено надання методичної допомоги педагогічним працівникам, яка передбачає: вивчення та аналіз системи роботи викладачів, кураторів; надання допомоги педагогічним працівникам у виборі форм та методів навчально-виховної роботи, удосконаленні методики проведення навчаль-

них занять і позааудиторних заходів; проведення відкритих занять, індивідуальних консультацій; супровід педагогічних працівників у розробці навчальної документації, методичних рекомендацій, навчально-методичних комплексів дисциплін, дидактичних матеріалів та інших методичних засобів навчання; виявлення, вивчення та узагальнення передового досвіду; організаційне сприяння самоосвіті, підготовці до участі в науково-методичних і науково-практичних конференціях, семінарах, у проведенні майстер-класів, запровадженні в навчально-виховний процес інноваційних педагогічних технологій тощо. Колективними формами організації відповідного напрямку діяльності закладу є педагогічна та методична ради, постійно діючі циклові комісії, методичне об'єднання кураторів, теоретичні та практичні семінари. Усі вони взаємодіють і взаємодоповнюють одна одну.

До компетенції методичної ради коледжу належить підготовка матеріалів та пропозицій із таких питань: визначення основних напрямів методичної роботи освітнього закладу на навчальний рік; упровадження в навчально-виховний процес методичних розробок та сприяння видавничій діяльності; оцінка результатів методичної роботи педагогічних працівників; проведення науково-методичної експертизи навчальних планів підготовки програм дисциплін на предмет їх відповідності вимогам державних стандартів освіти; сприяння застосуванню в навчально-виховному процесі інноваційних технологій; вивчення, поширення й упровадження в практику досягнень кращих викладачів та циклових комісій; допомога в організації та проведенні психолого-педагогічних, методичних семінарів тощо.

У коледжі діє методичний кабінет, у якому представлено зразки навчальної документації, навчально-методичні комплекси дисциплін, методичні розробки окремих занять і виховних заходів, матеріали з узагальнення досвіду провадження навчально-виховної роботи кращими педагогами. Функціонує та постійно оновлюється методично-інформаційний бюлетень, де представлені найактуальніші для свого часу питання та необхідний для їх вирішення методичний інструментарій. Дібрано матеріали, необхідні для організації перепідготовки, підвищення кваліфікації та атестації викладачів.

Надбанням методичного кабінету є виставка навчально-методичних розробок викладачів коледжу.

Як бачимо, серед напрямів методичної роботи практично відсутній науковий, а зміст методичної роботи не зорієнтований на розвиток професійної мобільності викладачів.

Метою методичної роботи Бердичівського педагогічного коледжу є підвищення професійної майстерності та творчого потенціалу викладачів, розвиток інноваційної педагогічної діяльності колективу, підтримка педагогічних інтересів, нововведень, активної науково-видавничої діяльності, розширення інтеграційних процесів на мікро- та макrorівнях освітнього середовища [1].

Координуючим органом методичної роботи є методична рада, яка розглядає найбільш важливі питання удосконалення методичної та навчально-виховної роботи, упровадження інноваційних технологій і прогресивних форм організації навчання в навчальний процес, контролю і координації діяльності предметно-циклових комісій, розробки комплексу спрямованих на підвищення професійної майстерності викладачів заходів тощо.

Домінуючими формами методичної роботи бачиться: засідання методичної ради вищого навчального закладу, циклових комісій; науково-методичні та науково-практичні конференції, проблемні семінари і семінари-практикуми; методичні консультації; тижні (декади) предметно-циклових комісій, відкриті заняття, засідання "школи молодого викладача", творчої групи; розробка й удосконалення навчально-методичного забезпечення програмових дисциплін; виставки творчих досягнень викладачів. Тут добре спланована науково-методична діяльність, застосовуються індивідуальні, групові та колективні форми організації роботи. Проте не всі вони зорієнтовані на розвиток професійно мобільних якостей викладачів.

Методична робота Боярського коледжу екології і природних ресурсів Національного університету біоресурсів та природокористування України є цілісною системою заснованих на досягненнях науки і взірцевої педагогічної практики взаємопов'язаних дій та заходів, зорієнтованих на всебічне підвищення кваліфікації й удосконалення професійної майстерності кожного педагога, а в підсумку – на стабілізацію позитивних результатів навчально-виховної роботи коледжу

[3]. Сказане передбачає сприяння особистісному розвитку кожного викладача а вдосконаленню педагогічної майстерності викладання навчальних дисциплін і позааудиторної виховної роботи зі студентами.

Завданнями системи методичної роботи закладу бачаться забезпечення розвитку комплексної готовності викладача до адекватного сприйняття, осмислення й розуміння креативності своїх підопічних, здатності вирізняти обдарованого студента та забезпечувати йому необхідну психолого-педагогічну підтримку; створення умов для постійного підвищення професійного рівня кожного педагога відповідно до результатів професійної діагностики його кваліфікації та рівня наявної інформаційної компетенції; забезпечення реалізації виважених особистісно зорієнтованих інтерактивних технологій навчання і виховання на всіх рівнях, етапах та з урахуванням елементів структури педагогічного процесу; сприяння науково-дослідницькій діяльності, вивчення та популяризація досвіду творчих педагогів коледжу, ознайомлення викладачів зі здобутками педагогів у межах регіону й держави.

Базовими осередками навчально-методичної роботи традиційно є педагогічна рада, методична рада, навчально-методичний кабінет, циклові комісії. У методичному кабінеті зібрано зразки навчальної документації, навчально-методичні комплекси, методичні розробки окремих занять і виховних годин, матеріали з узагальнення досвіду навчально-виховної роботи кращих педагогів. Якісно виправданими залишаються індивідуальні форми, серед них – адресна методична допомога педагогічним працівникам коледжу, яка передбачає: системне вивчення та аналіз роботи викладачів; надання допомоги педагогічним працівникам у виборі форм та методів навчання і виховання студентів, у вдосконаленні методики проведення навчальних занять і позааудиторних заходів; проведення відкритих занять та індивідуальних консультацій; сприяння викладачам у розробці навчальної документації, методичних рекомендацій, дидактичних матеріалів тощо; виявлення, вивчення та узагальнення передового досвіду роботи педагогічних працівників; надання допомоги в самоосвіті, підготовці доповідей та виступів на конференціях, семінарах, у проведенні майстер-класів, запровадженні в навчально-виховний

процес передового педагогічного досвіду, інноваційних технологій тощо.

У системі методичної роботи Рогагинського державного аграрного коледжу пріоритетними напрямами стали підвищення фахової майстерності педагогічних працівників, розвиток творчого потенціалу кожного викладача, удосконалення навчально-методичного забезпечення та підвищення ефективності його використання; застосування новітніх технологій навчання і виховання; системна робота з підвищення кваліфікаційного рівня викладача; накопичення та запровадження в практику елементів кращого педагогічного досвіду. Особлива увага приділяється діагностуванню викладачів (на початку і наприкінці навчального року) [8].

Усі циклові комісії і кожен викладач підпорядковують свою діяльність загальній науково-методичній проблемі. У закладі ефективно працює методична рада, до якої входять завідувачі відділень, голови циклових комісій та викладачі-методисти.

Методична рада розглядає механізми розв'язання нагальних проблем, координує роботу циклових комісій та здійснює: аналіз діяльності викладачів у системі науково-методичної роботи; вивчення, узагальнення та презентацію кращого педагогічного досвіду; підготовку питань до засідань педагогічної ради. Першочергова увага приділяється формам організації науково-методичної роботи, покликаним сприяти творчому розвитку особистості кожного педагога та підвищенню результативності навчально-виховного процесу: психолого-педагогічні семінари, педагогічні читання, круглі столи, тренінги.

Методичну діяльність у Білоцерківському базовому медичному коледжі координує методичний кабінет. Апробованими формами методичної роботи є предметно-циклова методична комісія, методична і педагогічна ради, творчі методичні об'єднання, банк педагогічних ідей, відкриті заняття, конкурси фахової майстерності, тижні циклових комісій. Чільне місце відводиться організації майстер-класів. У методичній роботі використовуються активні та інтерактивні методи: "мозковий штурм", ділові та рольові ігри, тематичні тренінги тощо. На базі методичного кабінету працює школа молодого викладача "Шлях до майстерності". Викладачам-початківцям надається найширша фахова, методична та інформаційна допомога;

вони є учасниками педагогічних семінарів, майстер-класів, відкритих занять досвідчених колег. Відповідно до річного плану роботи кожного місяця проводяться заняття школи молодого викладача. Їхня тематика відображає актуальні на етапі професійного становлення і виявлені шляхом попереднього моніторингу (анкетування, опитування, співбесіди) педагогічні проблеми. У ролі викладачів-наставників до роботи школи залучаються досвідчені фахівці, що має вагомое значення для особистісного професійного зростання викладача-початківця. У коледжі щорічно організовується виставка підготовлених викладачами навчально-методичних матеріалів, проводиться "Ярмарок сучасного педагогічного досвіду" [2].

Теоретичний аналіз та вивчення педагогічної практики показали, що в коледжах склалася певна система науково-методичної роботи, до структури якої входять (педагогічна рада, методична рада, циклові комісії, методичний кабінет тощо). Утім, більшість форм організації науково-методичної роботи коледжів мають традиційний характер і не враховують сучасні підходи до її здійснення та до особистості викладача в умовах інноваційної діяльності. Домінують звичні індивідуальні (самоосвіта, наставництво, відвідування відкритих занять, індивідуальна робота з викладачами тощо), групові (школа молодого викладача), колективні (педагогічна рада, методична рада, засідання циклових комісій, методичні об'єднання кураторів та ін.) форми.

Переважає більшість коледжів орієнтуються виключно на методичну та навчально-методичну роботу, що свідчить про неоднозначне розуміння ролі й місця науково-методичної діяльності в освітніх закладах відповідного рівня. Однак в частині цих закладів організовується науково-методична робота, яка спрямовується на вдосконалення освітнього процесу, підвищення якості підготовки майбутніх фахівців. Головними організаційними осередками науково-методичної діяльності коледжів є методичний кабінет та методична рада. Методичний кабінет, як правило, виступає центром координації науково-методичної роботи. У ньому знаходяться зразки навчальної документації; методичні розробки занять і виховних заходів, портфоліо викладачів, матеріали з досвіду роботи педагогів, розроблені посібники, робочі зошити; мето-

дичні рекомендації стосовно організації самостійної роботи студентів, написання курсових та наукових робіт, системи контролю знань; матеріали з питань атестації викладачів тощо. У коледжах з організованою науково-методичною роботою створюється науково-методична рада, до складу якої входять: заступники директора, завідувачі відділень, методисти, завідувач бібліотеки, голови циклових комісій. Головою науково-методичної ради коледжу є заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи.

Науково-методична рада коледжу вирішує такі питання: спрямування діяльності учасників освітнього процесу на виконання завдань, визначених Законом України "Про освіту" та іншими нормативними документами; підвищення якості й ефективності науково-методичної роботи; розгляд заходів щодо виконання наказів, положень, інструкцій з методичної та навчально-виховної роботи; подання пропозицій щодо обговорення на педагогічній раді питань методичної та навчально-виховної роботи; розгляд нормативних матеріалів коледжу (положень, рекомендацій, інструкцій тощо) та заходів з методичної і навчально-виховної роботи; визначення основних напрямів методичної роботи закладу на навчальний рік та шляхів їх удосконалення; сприяння впровадженню інноваційних технологій і прогресивних форм організації навчального-виховного процесу; розробка заходів з підвищення професійної майстерності викладачів та оволодіння викладачами-початківцями педагогічним мінімумом; видання рекомендацій щодо втілення в навчальний процес інноваційних форм і методів навчання; упровадження й опанування педагогічними працівниками сучасних інформаційних технологій; постійне вивчення і широке розповсюдження передового досвіду викладачів свого та інших коледжів. Важливе місце в системі науково-методичної роботи займають циклові комісії, голови яких обираються з найкомпетентніших викладачів.

Зміст діяльності циклових комісій визначається з урахуванням комплексної методичної проблеми та конкретних викликів, що стоять перед навчальним закладом. Їхня робота проходить традиційно (у вигляді засідань) та в інноваційних формах (круглі столи, консиліуми, дебати, тренінги) тощо.

Зазначимо, що науково-методична діяльність в коледжах повинна бути спрямована на розвиток професіонала – це процес набуття ним нових можливостей професійної діяльності, а також розвиток особистості. Ми розуміємо, що зміна особистості – це, перш за все, внутрішня робота над собою, яка відбувається у свідомості людини, і лише зовнішній вплив може бути малоефективним. Розвиток професійної мобільності викладачів коледжу – це безперервний процес набуття нових знань, умінь і навичок, компетенцій щодо використання інноваційних та інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у педагогічній діяльності.

Висновки з дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Таким чином, викладені вище результати аналізу приводять до правомірного висновку, що науково-методична робота в коледжах спрямовується на розвиток професіоналізму педпрацівників, але в ній не повною мірою прослідковується проблема розвитку професійної мобільності викладачів. Виявлено відсутність моделі розвитку професійної мобільності викладачів; не створено орієнтованих на розвиток професійної мобільності викладача спеціальних педагогічних умов; використовуються переважно традиційні форми організації науково-методичної роботи; не налагоджена систематична науково-дослідницька діяльність викладачів коледжу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бердичівський педагогічний коледж. Методична робота. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bpedk.com.ua/metodichna-rada.html>
2. Білоцерківський базовий медичний коледж. Методичний кабінет. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bcmc.kiev.ua/koledzh/metodichnij-kabinet>
3. Боярський коледж екології і природних ресурсів Національного університету біоресурсів і природокористування України. Методична робота в коледжі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bkeipr.com/index.php/metodichna-robota>
4. Вітченко А. О. Теоретико-технологічні засади методичної роботи у вищому навчальному закладі. [Електронний ресурс] / А. О. Вітченко // Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/7392/>. – Заголовок з

екрану.

5. Дородних В. В. Зміст методичної роботи як складова навчально-виховної роботи в сучасних коледжах [Електронний ресурс] / В.В. Дородних. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2009_03_18/pe6_dorodnih.htm. – Заголовок з екрана.

6. Ибрагимов К. Т. Научно-методическая работа в колледже. [Электронный ресурс] / К.Т. Ибрагимов // Режим доступа: <https://multiurok.ru/files/nauchno-mietodichieskaia-rabota-v-kolliedzhie.html>

7. Коледж Сумського національного аграрного університету. Методична робота. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://collegesnau.com/index.php/metodychna-robota>

8. Рогатинський аграрний коледж. Науково-методична робота. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rodak.if.ua/index.php/naukovo-metodychna-robota>

9. Сисосва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисосва С.О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД "ЕКМО", 2011. – 324 с.

10. Сушенцева Л. Л. Теоретико-методичні засади формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04/ Сушенцева Ллія Леонідівна. – К., 2012. – 440 с.

11. Теоретичні та методичні засади управління підготовкою фахівців з педагогіки вищої школи на основі компетентнісного підходу в межах європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу: монографія / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна [та ін.]. – К.: ТОВ "Аль-

фа-Реклама", 2014. – 338 с.

12. Федірчик Т. Д. Теоретико-методичні засади розвитку педагогічного професіоналізму молодого викладача вищої школи в процесі науково-педагогічної діяльності: дис. ... док. пед. наук: 13.00.04 / Тетяна Дмитрівна Федірчик. – Чернівці, 2016. – 452 с.

LITERATURE

1. Berdychiv Pedagogical College. Methodical work. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.bpedk.com.ua/metodychna-rada.html>

2. Bila Tserkva basic medical college. Methodical cabinet. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://bcmc.kiev.ua/koledzh/metodychnij-kabinet>

3. Boyarsky College of Ecology and Natural Resources of the National University of Bioresources and Natural Resources of Ukraine. Methodical work in college. [Electronic resource]. – Access mode: <http://bkeipr.com/index.php/metodychna-robota>

4. Vitchenko A.O. Theoretical and technological principles of methodical work in higher educational institutions. [Electronic resource] / AO Vitchenko // Access mode: <http://eprints.zu.edu.ua/7392/>. – Title from the screen.

5. Dorodnyh VV The content of methodical work as a component of educational work in modern colleges [Electronic resource] / VV Dear ones - Access mode: http://www.confcontact.com/2009_03_18/pe6_dorodnih.htm. – Title from the screen.

6. Ibragimov K. T. Scientific-methodical work in college. [Electronic resource] / K.T. Ibrahimov // Access mode: [https://multiurok.ru/files/nauchno-mietodichieskaia-rabota-v-](https://multiurok.ru/files/nauchno-mietodichieskaia-rabota-v-kolliedzhie.html)

kolliedzhie.html

7. College of Sumy National Agrarian University. Methodical work. [Electronic resource]. – Access mode: <http://collegesnau.com/index.php/metodychna-robota>

8. Rogatin agrarian college. Scientific and methodical work. [Electronic resource]. Access mode: <http://www.rodak.if.ua/index.php/naukovo-metodychna-robota>

9. Sysoev S.O. Interactive adult learning technologies: tutorial / Sysoev S.O. ; National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of Pedagogical Education and Adult Education. – К.: ВД "ЕКМО", 2011. – 324 p.

10. Sukhentseva L. L. Theoretical and methodical principles of formation of professional mobility of future skilled workers in vocational schools: dis. ... Dr. Ped. Sciences: 13.00.04 / Sushentseva Lilia Leonidivna. – К., 2012. – 440 p.

11. Theoretical and methodical principles of management of training specialists in higher education pedagogy on the basis of a competent approach within the framework of the European credit transfer system of the educational process organization: monograph / Z. V. Ryabova, I. I. Drach, N. O. Prikhodkina [and others.]. – К.: "Alpha-Advertising" Ltd., 2014. – 338 p.

12. Fedirchik T. D. Theoretical and methodological principles of pedagogical professionalism development of the young teacher of higher education in the process of scientific and pedagogical activity: diss. ... doc. ped Sciences: 13.00.04 / Tetyana Dmitrievna Fedirchik. – Chernivtsi, 2016. – 452 pp.

Стаття надійшла 22.10.2018 р.